

Zakon Br. 02/L-31

O VERSKIM SLOBODAMA NA KOSOVU

Skupština Kosova,

Na osnovu Poglavlja 3.1, 3.2, 5.7 i 9.1.26 (a) Ustavnog okvira za privremenu samoupravu na Kosovu (Uredba UNMIK-a br. 2001/9 od 15 maja 2001), kao i na osnovu standarda o pravima i slobodama čoveka koja su regulisana međunarodnim i regionalnim deklaracijama i konvencijama, u nadležnosti Saveta Evrope;

Bazirajući se na činjenicu da sloboda vere je jedna od osnovnih prava čoveka i jedan od načela i standarda koja su međunarodno prihvaćeni o slobodu izražavanja, svesti i verskog opredeljenja potvrđujući pravo svih, bez diskriminacije po biloj kojoj osnovi i uz punu jednakost pred zakonom na slobodu izražavanja, ubeđenja i vere, bez obzira na verska ubeđenja ili verovanja;

Polazeći iz tradicije verskog saživota na Kosovu;

Svesni naše baštine, tradicionalnih vrednosti i tolerancije zajedničkog života i više - verskog karaktera Kosova;

Tražeci da definišemno jedinstvene zakonske odredbe koja će obezbediti jednaka prava i obaveze za sve vereske zajednice na Kosovu bez ikakve diskriminacije;

Priznajući važnost za dalje unapređenje međusobnog razumevanja, tolerancije i poštovanja slobode izražavanja, verovanja i vere;

Usvaja:

ZAKON O VERSKIM SLOBODAMA NA KOSOVU

Član 1
Verska sloboda

1.1. Svako lice ima pravo na slobodu misli, verovanja i vere. Ovo pravo obuhvata slobodu izbora imati ili ne imati veru, da zadrži ili izmeni veru ili verovanje, bilo kao lice ili u zajednici sa ostalima, javno ili privatno, kroz obožavanje, izražavanje i prakticiranja ceremonija.

1.2. Pravo verske slobode i vere među ostalom obuhvaća i sledeće:

- a. Sloboda obožavanja ili okupljanja u vezi vere ili verovanja, stvaranje i održavanje mesta za te ciljeve;
- b. Slobodu za osnivanje i upravljanje humanitarnim institucijama;
- c. Slobodu za proizvodnju, sticanje i upotrebu materijalnih sredstava koja su potrebna za obavljanje zakonskih i verskih rituala verovanja;
- d. Slobodu pisanja, izdavanja i rasturanja relevantnih publikacija iz ovih oblasti;
- e. Slobodu učenja jedne vere ili verovanja u mestima namenjenim za to;
- f. Slobodu trženja i primanja finansijskih i ostalih dobrovoljnih priloga od pojedinaca i institucija;

- g. Slobodu osposobljavanja, imenovanja, izbora ili određivanja naslednikom, prema uslovima i standardima dotične religije ili verovanja;
- h. Slobodu poštovanja dana odmora i praznovanje praznika i verskih ceremonija po normativima religije ili dotičnog verovanja;
- i. Sloboda stvaranja i očuvanja komuniciranja sa licima i zajednicama o pitanjima religije i vere na nacionalnom i međunarodnom nivou.

1.3. Sloboda za manifestiranje vere ili verovanja mora podložiti samo o ograničenjima koja su zakonom predviđena i neophodna za demokratsko društvo u interesu javne sigurnosti, za zaštitu javnog poretka, zdravlja i morala, i za zaštitu osnovnih prava i sloboda drugih.

Član 2 Zaštita od diskriminacije

2.1. Niko ne može biti diskriminovan ili priligovan na bilo koji način na osnovu verskog verovanja, pripadnosti ili nepripadnosti nekoj vereskoj zajednici, ili za obavljanje verskih rituala i ceremoniala.

2.2. Niko ne sme da bude sprečen ili da se obavezuje da učestvuje u verskim ceremonijama ili u ostalim formama manifestiranja religioznog verovanja.

Član 3 Verska jednakost

Sva lica, bez obzira na njihova verovanja ili ubeđenja ili pripadnost bilo kojoj verskoj denominaciji, ili zbog učestvovanja u bilo kojoj verskoj svečanosti, jednaka su pred zakonom i imaju ista prava u svom građanskom, političkom, ekonomskom, socijalnom i društvenom životu. Sva fizička i pravna lica imaju pravo na jednaku zaštitu pred zakonom.

Član 4 Zaštita Krivičnim zakonom

4.1. Pravo na iskazivanje svoje vere ili verovanja ne može da bude zloupotrebjeno kroz podstrekivanje, izazivanje ili podsticanje verske ili rasne netolerancije ili mržnje, narušavanje prava na život, prava na fizičko ili mentalno zdravlje, prava na decu ili prava na poštovanje ličnog i porodičnog integriteta.

4.2. Napad na bilo kog verskog službenika, uništenje ili oštećivanje bilo koje verske lokacije ili druge imovine neke verske zajednice, kao i bilo koje aktivnosti ili radnje koje imaju za cilj da podstrekuju, izazivaju ili podstiču versku mržnju biće kažnjivi shodno Privremenom krivičnom zakoniku Kosova.

Član 5 Verska Neutralnost

5.1. Neće biti ni jedne službene vere.

5.2. Verske zajednice su odvojene od javnih autoriteta,

5.3. Svi javni autoriteti moraju voditi računa o toleranciji i međusobno poštovanje između verskih zajednica.

5.4. Svim verama i njihovim zajednicama na Kosovu, uključujući Islamsku zajednicu Kosova, Pravoslavnu srpsku crkvu, Katoličku crkvu, Jevrejsku versku zajednicu i Evangelističku crkvu pružiće im se svaka vrsta zaštite i mogućnosti radi uživanja prava i sloboda propisanih ovim zakonom

5.5. Bazirajući se na specifični doprinos i njihov identitet u društvu, javni autoriteti moraju imati otvoreni, redovni i transparentni dialog sa verskim udruženjima, verskim zajednicama o pitanjima od zajedničkog interesa.

Član 6 Sloboda verskog udruživanja.

6.1. Sloboda udruživanja u verske svrhe je garantovana na osnovu Zakona na snazi na Kosovu.

6.2. Zabranjuje se formiranje verskog udruženja koje po imenu ili statutu sugerise da je slobodno povezano ili priznato od jedne verske zajednice, ali nema saglasnost iste.

Član 7 Samoodređivanje i samouređivanje

7.1. Verske zajednice su slobodne da određuju svoj verski identitet.

7.2. Verske zajednice regulišu i vode nezavisno svoju unutrašnju organizaciju.

7.3. Verske zajednice slobodno mogu da osnivaju i komuniciraju sa licima i zajednicama na nacionalnom i međunarodnom nivou, kao i da formiraju udruženja sa zajednicama i ostalim verskim grupama na nacionalnom i međunarodnom nivou u skladu sa Zakonom na snazi.

Član 8 Mesta za obrede

8.1. Zgrade i prostorije koje pripadaju verskim zajednicama a koje su namenjene za obavljanje verskih svečanosti smatraju se nepovredivima u pogledu ovlašćenja vladinih organa da intervenišu, osim kad je izdat sudski nalog zbog nezakonitih aktivnosti ili u slučaju neposredno predstojeće opasnosti po život i zdravlje.

8.2. Trebalo bi da bude zajemčen neometani pristup sveštenicima, gostima i licima koja privremeno ili trajno žive u verskim institucijama ili u objektima. Ova obaveza uzeće se u obzir kod primene relevantnih odredaba koje se odnose na prebivalište i putovanje.

8.3. Biće zajemčena mogućnost da verske zajednice ograniče pristup njihovim lokacijama u okviru njihove samouprave, u skladu sa međunarodnim standardima.

Član 9 Versko obrazovanje

9.1. Verske zajednice imaju pravo da osnivaju obrazovne institucije za svoje potrebe u skladu sa Zakonom na snazi.

9.2. Zakon o visokom obrazovanju reguliše pitanje teoloških studija u universitetima.

9.3. Škole koje vode verske zajednice upravljaju se na osnovu neutralne primene dotičnog zakona kao ostale privatne škole.

9.4. Svako lice ima pravo da bira ili da ne bira versko obrazovanje po ličnom ubeđenju i verovanju. Roditelji ili ostali zakonski staratelji su pozvani da određuju verska i etička uputstva za svoju decu prema svojim ubeđenjima i verovanjima .

9.5. Versko obrazovanje i vaspitanje maloletnih ne sme da oštećuje njihov razvoj ili fizičko - mentalno zdravlje.

Član 10 Sloboda informisanja

10.1. Verske zajednice i njihove institucije imaju pravo, u granicama Ustava i zakona, da objavljuju informacije koristeći sve oblike medija.

10.2. Verske zajednice biće obavezane da jasno iskažu svoj puni naziv u svakoj verskoj publikaciji, periodičnoj štampi i drugom verskom materijalu, prepisci i u javnim objavljivanjima svojih aktivnosti.

10.3. Verske zajednice imaju pravo na jednak pristup javnim medijima.

Član 11 Duhovno savetovanje

11.1. U cilju ostvarenja verske slobode, javne vlasti preduzeće mere da garantuju dostupnost duhovnog savetovanja u bolnicama, u pritvorima ili na izdržavanju kazne zatvora, kao i u institucijama za socijalno staranje.

11.2. Verski službenici oslobođeni su obaveze da svedoče u postupku pred javnim vlastima i pred sudom u vezi sa bilo kojom činjenicom ili okolnošću za koju su saznali tokom svog duhovnog savetovanja.

Član 12 Financijska pitanja

12.1. Pitanja koja se tiču obaveza, poreza i carinske isplate, u vezi verskih zajednica, upravljaju na osnovu zakona koji je na snazi.

12.2. Institucije verskih zajednica oslobađaju se poreza ili drugih opštih dobrinosa za sledeće slučajeve:

- a) kultni objekti, druge imovine ili delovi imovine verskih zajednica, koje imaju svoju neposrednu nameru ostvarivanje verskih ubeđenja ili verovanja, uključujući dobrotvorne ciljeve i blagostanje;
- b) aktivnosti koje imaju posebnu i neposrednu nameru u ostvarivanju verskih ubeđenja ili verovanja uključujući i dobrotvorne ciljeve i blagostanje;
- c) seminare ili druga organizovanja za obučavanje verskih službenika ili nastavnika verskog obrazovanja;

12.3. Verske zajednice imaju pravo vlasništva, posedovanja i uživanje njihovih institucija, donacija, svetih objekata i raznih fondova koji su namenjeni za obožavanje, učenje i blagostanje.

12.4. Verske zajednice mogu da dobiju finansijska sredstva preko prihoda iz svoje imovine, iz nasledstva i drugih darova, i drugih dobrovoljnih priloga, kao i obavljanja raznih aktivnosti u skladu sa Zakonom na snazi.

Član 13
Socijalna prava

13.1. Sveštenstvo verskih zajednica uživa pravo na penziju, zdravstveno osiguranje i druga prava zasnovana na osnovu Zakona na snazi.

13.2. Za ostvarivanje svojih verskih aktivnosti, verske zajednice mogu da stupe u zakonske odnose i da zaključe ugovore sa osobljem u verskim zajednicama i drugim zaposlenima. Versko osoblje i drugi zaposleni, sa kojima je verska zajednica raskinula aktivnosti, ostvaruju svoja prava iz radnih odnosa i na osnovu minulog rada, slično drugim zaposlenim licima.

13.3. Redovni polaznici verskih škola i verskih fakulteta imaju pravo na zdravstveno osiguranje, dečije dodatke, penzijsko i invalidsko osiguranje, pravo na socijalnu pomoć i pravo na javni transport, na isti način i pod istim uslovima koja imaju polaznici javnih škola i fakulteta.

Član 14

Ovaj zakon stupa na snagu nakon usvajanja u Skupštini Kosova i proglašenja od strane Specijalnog Predstavnik Generalnog Sekretara.

24.08.2006
UNMIK/UR/ 2006/48